

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Indictio, Acta & Decreta Synodi Diœcesanæ Paderbornensis

Diözese <Paderborn>

Nevhvsii, [1688]

Tit. V. De Sacrificio Missæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36013

22. Quod si longius aut difficilius iter obeundum sit, aut etiam equitandum, includatur pixis cum Sacramento bursæ decenti ad collum appensæ, & ita ad pectus alligatæ, ut neque decidere, neque è pixide Sacramentum excuti possit.

23. Inter eundem caveat, ne vanos oculos huc illucque conjiciat, aut fabuletur sed cautè reverenter & graviter incedat, cœlestemque illum, quem manibus gestat, Thesaurum fide portet & linguam mentemque precando exerceat.

T I T U L U S V.

De sacrificio Missæ.

I.

CONSTANS EST Ecclesiæ vera doctrina, quam semper tradidit & à suis ministris doceri vult, Eucharistiam simul & Sacrificium esse & Sacramentum, Sacrificium veræ laudis & gratiarum actionis, impetratorium ac propitiationis pro fidelibus vivis & defunctis : Sacramentum autem spiritualis alimonix, quo vitam nostram spiritualem tueri & conservare possimus : nec potuisse Salvatorem nostrum, quando seipsum in ara Crucis obtulit, illustrius ergà nos suam charitatem testatam facere, quàm cum nobis visibile Sacrificium reliquit, quo cruenti illius Sacrificij in ara Crucis semel immolati virtus & efficacia in nos derivaretur, cujusque memoria usque in finem sæculi quotidie summâ cum utilitate ab Ecclesia per totum terrarum orbem diffusa recoletur. Cumque fateri cogamur, nullum opus adeò sanctum ac divinum à fidelibus tractari posse, quàm hoc ipsum tremendum Mysterium, quo vivifica illa Hostia, quâ Deo patri reconciliati sumus, in Altari per Sacerdotes incruento modo quotidie offertur, satis etiam apparet, omnem operam & diligentiam in eo ponendam esse, ut quantâ maximâ fieri potest interiori cordis munditiâ & puritate, atque exteriori devotionis & pietatis apparatu ac specie illud ipsum peragatur.

2. Itaque imprimis innumeris, quæ ex irreverenti & indecenti sanctissimi Missæ Sacrificij celebratione proveniunt, malis, quantum in Domino possumus, maturè occurrere cupientes, omnibus modis interdiciamus, ne quis extraneus, vagus, ignotus, vel peregrinus in ulla Civitatis & Diœcesis nostræ Ecclesiâ sive sæculari, sive regulari ad celebrandam Missam, Sacramenta ministranda, aut etiam prædicandum verbum Dei admittatur, nisi prius exhibito Episcopi sui, à quo consecratus est, testimonio vel Superioris sui commendatitijs literis.

3. Cum Episcopi etiam ex sanctione Concilij Tridentini curare debeant, ne quis publicè criminofus Sacerdos aut sacro Altari ministrare, aut sacris interesse permittatur, injungimus omnibus Ecclesiarum Prælatibus, Superioribus & alijs universis animarum curam habentibus, regularibus ac sæcularibus, ut Episcopali auctoritate nostrâ publicos concubinos, usurarios, simoniacos, aliosque palàm excommunicatos, criminofos presbyteros ab Altaris Ministerio removeant, alioqui tam illi qui mortalis peccati publici rei celebrant, quàm qui in hoc connivent se verè à nobis punientur.

4. Ut inter septem planetas splendidissimum solis jubar, sic inter Ecclesiæ Sacramenta Sacrosancta Eucharistia eminet, quæ purissimum & lucidissimum justitiæ solem re ipsâ & per se præsentem comprehendit, quam non nisi tersâ & vitijs omnibus lethalibus expurgatâ conscientiâ licet percipere, idcirco divino & positivo jure præceptum est, ne quis peccati mortalis conficius, quantumvis sibi contritus videatur, absque præmissâ sacramentali Confessione ad sacram Eucharistiam accedere audeat, quod præceptum inviolatè à Laicis communionem sacrâ reficiendis, majorique ratione à Sacerdotibus sacrificantibus mandamus observari, quoties adest copia Confessarij, quod si urgente necessitate Sacerdos absque præviâ Confessione, excitatâ tamen prius contritione Missam celebrârit, eâ finitâ quamprimùm, ut definivit œcumenicum Concilium Tridentinum, tenetur confiteri.

5. Primam Missam celebraturus Sacerdos non ante id facere permittatur, quàm prius generales & speciales rubricas & ritum celebrandi Missam tam privatam quàm solemnem secundùm præscriptum Missalis Romani diligenter perlegerit, atque sacris Missæ ritibus & cœrimonijs ab

nij ab aliquo pio & erudito cœrimoniarum & rituum Ecclesiæ Romanæ apprime perito Sacerdote debite fuerit instructus, nec non easdem cœrimonias & ritus se perfecte didicisse, superiori, cui subest, testimonio sui instructoris legitime probaverit.

6. Et ne Sacerdotum fordibus res sacrosancta in oculis quoque vulgi vilescat, & maledictio, quam Deus minitatur, opus suum negligenter facientes feriat, volumus & quibuscunq; Civitatis & Diœcesis nostræ presbyteris severe præcipimus, ut omnes tremendum Missæ Sacrificium celebraturi mundis honestisque Altaris ornamentis, vasis, calicibus, patenis Pontificali ritu consecratis, benedictis corporalibus, pallis, vestibus similiter benedictis, niti dis pariter & integris, Romano Missali, nunquam solis candelis sebaccis in Altari, sed cum eis vel sine eis semper duobus minimùm decentis formæ cereis, in festis autem solemnioribus etiam pluribus, ante Evangelium S. Joannis vel aliud, si dicendum fuerit, in fine Missæ plenè lectum non extinguendis utantur.

7. Quò Christi fideles Ecclesiæ præcepto de Missa audienda facilius queant satisfacere, serio mandamus, ut in omnibus curatis & vicecuratis Diœcesis nostræ pagorum Ecclesijs non Collegiatis, Dominicis & fori festis diebus Missa Parochialis, certâ & eadem semper horâ fiat, ætate quidem horâ octavâ, hyeme verò horâ nonâ, ubi verò eodem die duæ Missæ dici consueverunt, is ordo servetur, ut prima in ipso diluculo pro plebis commoditate dicatur, ut pro majori suâ quisque commoditate præcepto Ecclesiæ de audiendo sacro satisfacere possit, præmissâ tamen singulis prædictis Missis trinâ campanarum pulsatione.

8. Ut populo major quotidie Deo serviendi sit opportunitas, curabunt Ecclesiarum Superiores, Pastores, aut eorum vices gerentes, ubi magna est Missarum frequentia, ut per singulas dimidiatas aut saltem horas Missa fiat, quâ in re ad omnem evitandam confusionem nunquam plures unâ horâ simul ad Altare convolent, ne reliquo tempore nullus in templo Sacerdos Sacrificium offerens reperiat, sed ordinatè alter alteri succedat, quibus ex officio sacrificare incumbit, certamque sibi horam in Catalogo celebrantium aptè concinnato & in Ecclesiæ choro vel Sacristia affixo præscriptam habeant. Illi verò qui pietatis studio sacrum facturi sunt, si priores per spatia diversa sacrificabunt, idem intervallum observabunt, sin autem sine aliquâ temporis intermissione alius alium ad sacrificandum subsequatur, nec post nec ante illos sacrificium offerre his integrum sit, ita cum prioribus concurrant, ut tamen non eodem temporis momento accedant, sed vel ad lectionem Evangelij, vel post factam corporis Christi elevationem sacrum inchoabunt: id ipsum & in Monasterijs fieri exoptamus, ne dum simul plurimi sacris operantur, decori domus Dei aut Mysteriorum venerationi & gravitati nonnihil decedat, sed omnia ordine summâque cum honestate & dignitate in Dei Ecclesiâ peragantur, sic enim sacris Mysterijs major accedet reverentia, populo verò ad templum quotidie venienti commodior erit sacri statim audiendi occasio.

9. Calices stannei, quorum usus quidem in Missæ sacrificio toleratus est, si ullo modo fieri potest, tollantur, eorumque loco argentei substituantur, aut certè superior eorum cuppa sit argentea inaurata, maximè ubi non est periculum ab hostibus aut prædonibus.

10. In dicendis vel cantandis Missis servetur Ordo breviarij, ac proinde Missa quotidie præsertim verò diebus Dominicis cum diei officio conveniat.

11. Curent quoque Abbates, Præpositi, Archidiaconi, Decani, Pastores & alij Ecclesiarum quarumcunq; Superiores, quò ab offensa Dei sese liberent, ne tam in summâ quàm defunctorum Missæ sacrificio Epistola, Symbolum fidei, Præfatio & Oratio Dominica, tanquam præcipuæ eorum, quæ in Missa canuntur, partes Cantorum vel organorum concentu mutilentur aut intercipientur, multò minus reliquum decantandæ Missæ Sacrificium proximè post elevatam hostiam lectione submissâ absolvat, sed omnia ex integro distinctè & articulatè canantur.

12. Elevato Corpore & Sanguine Domini nostri Jesu Christi in sacrosancto Missæ Sacrificio pulsu tintinnabuli omnes Christi fideles adorandi Dei in Sacramento verè & re ipsâ præsentis admoneantur, curentque Pastores, Concionatores, Ludimagistri, alijque puerorum sacrificantibus inservientium instructores, ut pulsus ille nihil puerilis insolentiæ vel gesticulationis præferat, sed soni sui gravitate & modestiâ majestati rei præsentis congruenti decorem & attentionem eidem cenciliet. Celebrantibus autem semper minister adsit, qui ipsis inserviat & respondeat corpore & moribus compositis, qui ab Altari nonnisi peracto sacro cum Sacerdote secedat.

13. Præcipit

13. Præcipit sacra Synodus Tridentina, ut quæ in Missæ celebrationem irrepererunt à tanti Sacrificij dignitate aliena, illa locorum ordinarij Episcopi prohibere atque è medio tollere sedulo curent & teneantur. Quamobrem Nos hujusmodi decreto inhærentes omnia & singula quæ vel avaritia, vel irreverentia, vel superstitio, vel malus usus induxit, sublata esse volumus. sicut sunt pactiones, mercedes, candelarum certus numerus, inusitatæ preces, & quæ sunt similia avaritiæ & superstitiosæ vanitatis sufflaminia.

14. Missæ nec nimis tardè nec nimis festinanter neque memoriter sed ex missali legantur.

15. Circa elevationem sacre Hostiæ, Antiphonæ vel aliæ cantiones intempestivæ ne intercinantur, sed altum silentium cum recollectione animi, quod præsentibus tunc Mysterijs debetur, observetur. Post elevationem Calicis, si musicè cantandum est, id devotè & graviter fiat. Ubi verò hætenus moris fuit, ut ad elevationem majori vel aliâ campanâ signum detur, etiam imposterum observetur; ubi non fuit, introducatur & populus admoneatur, ut tam domi quàm foris ad dictum signum reverenter vel stet capite detecto, vel in genua procumbens oret, gratias agens Redemptori nostro, quod propter nos & nostram salutem descendit de cœlis & incarnatus est de Spiritu sancto & HOMO FACTUS EST.

16. In Altaribus & circa illa nihil omninò sit sorditum vel incompositum, in vestibus sacris nihil lacerum vel immundum. Nihil quoque desit in sacris vasis ad officium divinum spectantibus.

17. Multùm Pietatem ac devotionem in populo promovebit, si Parochi & Concionatores hujus Sacrificij à Christo in ultima Cœna instituti veritatem, excellentiam & admirabiles fructus singulari studio doceant, eumque commonefaciant, ut non solum Dominicis & festis sed alijs etiam diebus per hebdomadam sacro Missæ officio interesse studeat.

T I T U L U S VI.

De Sacramento Pœnitentiæ.

I.

SI ea in regeneratis omnibus gratitudo ergà Deum esset, ut justiciam in baptismo ipsius beneficio & gratiâ susceptam constanter tuerentur, non fuisset opus aliud ab ipso baptismo Sacramentum ad peccatorum remissionem esse institutum, quoniam autem Deus, qui dives est in misericordia, cognovit figmentum nostrum, illis etiam vitæ remedium contulit, qui se in peccati servitutem & dæmonis potestatem tradidissent. Sacramentum videlicet pœnitentiæ, quo lapsis post baptismum beneficium mortis Christi applicatur, ut meritò SS. PP. & Concilium Tridentinum pœnitentiæ secundam post naufragium tabulam appellârint, quâ scilicet ex vortice mortalis peccati, tanquam è naufragio subvehi & in portum salutis transferri unusquisque possit.

2. Sacramentum istud non minus lapsis post baptismum ad salutem necessarium, quàm nondum renatis baptismus.

3. Ad Sacramentum pœnitentiæ constituendum tria concurrunt essentialiter, materia, forma & minister, materia remota sunt peccata actualia post baptismum admissa, proxima seu partes integrantes sunt actus pœnitentis, contritio, confessio, & satisfactio, forma illis Ministri verbis continetur, Ego te absolvo &c. quibus ex laudabili Ecclesiæ Catholicæ more solent preces quædam præmitti, licet ad rationem formæ non spectent.

4. Doceant autem Parochi diligenter suos Parochianos, post lapsum ac mortalis peccati reatum hoc medicamentum atque perfrugium Christianis omnibus ad eò ad reconciliationem salutemque necessarium esse, ut sine illo vel ejus voto nemo in nova lege lethali peccato adstrictus salvari possit. Hanc autem frugiferam esse pœnitentiæ, ut quibus modis Deum offendimus (offendimus autem corde, ore, ac opere) iisdem reconciliemus Deo, corde quidem per contritionem, ore per Confessionem, ac opere per satisfactionem: quas partes tum essentielles, tum integrales frequenter populo inculcandas & præsertim ob laxiores hujus temporis opiniones ostendendum monemus, specialem peccatorum Confessionem, cum numero ac circumstantijs,